Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

11. februar 2015 *

»Miljø — direktiv 85/337/EØF — vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet — projekter, der skal eller ikke skal underkastes en vurdering — prøveboringer — punkt 14 i bilag I — begrebet »udvinding af råolie og naturgas i kommercielt øjemed« — pligt til vurdering ved udvinding af en bestemt mængde gas — punkt 2, litra d), i bilag II — begrebet »dybdeboringer« — punkt 1, i bilag III — begrebet »kumulation af projekter««

I sag C-531/13,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Verwaltungsgerichtshof (Østrig) ved afgørelse af 11. september 2013, indgået til Domstolen den 8. oktober 2013, i sagen:

Marktgemeinde Strasswalchen m.fl.

mod

Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend,

procesdeltager:

Rohöl-Aufsuchungs AG,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R. Silva de Lapuerta, Domstolens vicepræsident, K. Lenaerts, som fungerende dommer i Anden Afdeling, og dommerne, J.-C. Bonichot (refererende dommer), A. Arabadjiev og J.L. da Cruz Vilaça,

generaladvokat: J. Kokott

justitssekretær: fuldmægtig I. Illéssy,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 3. september 2014,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Marktgemeinde Strasswalchen m.fl. ved Rechtsanwalt G. Lebitsch

— Rohöl-Aufsuchungs AG ved Rechtsanwalt C. Onz, bistået af H.-J. Handler

* Processprog: tysk.

— den østrigske regering ved C. Pesendorfer og M. Lais, som befuldmægtigede

— den tyske regering ved T. Henze, A. Lippstreu og A. Wiedmann, som befuldmægtigede

— den polske regering ved B. Majczyna, D. Krawczyk og M. Rzotkiewicz, som befuldmægtigede

— Europa-Kommissionen ved G. Wilms og C. Hermes, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 9. oktober 2014,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af punkt 14 i bilag I til Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EFT L 175, s. 40), som ændret ved Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 (EUT L 140, s. 114, herefter »direktiv 85/337«).

2 Anmodningen er blevet fremsat i forbindelse med en tvist mellem Marktgemeinde Strasswalchen (Strasswalchen kommune) samt 59 andre sagsøgere i hovedsagen og Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend vedrørende en afgørelse om at give Rohöl-Aufsuchungs AG tilladelse til at gennemføre en prøveboring på Marktgemeinde Strasswalchens område.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Artikel 4, stk. 1 og 2, i direktiv 85/337 har følgende ordlyd:

»1. Med forbehold af artikel 2, stk. 3, skal projekter, der er opført i bilag I, vurderes i henhold til artikel 5 til 10.

2. Med forbehold af artikel 2, stk. 3, skal medlemsstaterne for projekter, der er opført i bilag II, ved hjælp af

a) en undersøgelse i hvert enkelt tilfælde, eller

b) grænseværdier eller kriterier fastsat af medlemsstaten

afgøre, om projektet skal vurderes i henhold til artikel 5 til 10.

Medlemsstaterne kan beslutte at anvende begge de i artikel a) og b) nævnte procedurer.«

4 Punkt 14 i bilag I til direktiv 85/337 med overskriften »Projekter omhandlet i artikel 4, stk. 1« fastslår:

»udvinding af mere end 500 tons råolie/dag og mere end 500 000 m^3 naturgas/dag i kommercielt øjemed«.

5 Punkt 2, litra d), i bilag II til direktiv 85/337 med overskriften »Projekter omhandlet i artikel 4, stk. 2« bestemmer:

»udvindingsindustrien […]

d) Dybdeboringer, navnlig:

— geotermiske boringer

— boringer til deponering af nukleart affald

— vandforsyningsboringer

bortset fra boringer til undersøgelse af jordbundens fasthed«.

6 Bilag III til direktiv 85/337 med overskriften »Udvælgelseskriterier omhandlet i artikel 4, stk. 3« har følgende ordlyd:

»1. Projekters karakteristika

Projekters karakteristika skal især anskues i forhold til:

— projektets dimensioner

— kumulation med andre projekter

— anvendelsen af naturressourcer

— affaldsproduktion

— forurening og gener

— risikoen for ulykker, navnlig under hensyn til de anvendte materialer og teknologier.

2. Projekters placering

Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan blive berørt af projekter, skal tages i betragtning, navnlig:

— nuværende arealanvendelse

— naturressourcernes relative rigdom, kvalitet og regenereringskapacitet i området

— det naturlige miljøs bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:

a) vådområder

b) kystområder

c) bjerg- og skovområder

d) reservater og naturparker

e) områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; særligt beskyttede områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF

f) områder, hvor de i fællesskabslovgivningen fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet

g) tætbefolkede områder

h) vigtige landskaber set ud fra et historisk, kulturelt eller arkæologisk synspunkt.

3. Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

De potentielle væsentlige virkninger af projekter skal ses i relation til de kriterier, der er anført under 1 og 2 ovenfor og navnlig under hensyn til:

— påvirkningens omfang (geografisk område og antallet af personer, der berøres)

— påvirkningens grænseoverskridende karakter

— påvirkningsgrad og –kompleksitet

— påvirkningens sandsynlighed

— påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet.«

Østrigsk ret

7 Bilag 1 til Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000 (lov om vurdering af virkninger på miljøet) (BGBl., 697/1993), i den affattelse, der finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i hovedsagen (BGBl. I, 87/2009, herefter »UWG«), er sålydende:

»Bilaget omfatter de projekter, der kræver, at der foretages af en vurdering af indvirkningen på miljøet i henhold til § 3.

I bilagets kolonne 1 og 2 opregnes de projekter, som under alle omstændigheder kræver, at der foretages en vurdering af indvirkningen på miljøet, og som skal underkastes en procedure for vurdering af indvirkningen på miljøet (kolonne 1) eller en forenklet procedure (kolonne 2). Ved de i bilag 1 anførte ændringer skal der i hvert enkelt tilfælde fra og med den grænseværdi, der er anført, foretages en efterprøvelse; i øvrigt gælder § 3a, stk. 2 og 3, medmindre det udtrykkeligt fremgår, at alene nyopførelse, nybyggeri eller nyt anvendelsesformål er omfattet.

I kolonne 3 er de projekter opregnet, i forhold til hvilke der kun gælder et krav om en vurdering af indvirkningen på miljøet, når særlige forudsætninger er opfyldt. I forhold til disse projekter skal der i hvert enkelt tilfælde fra og med den minimumsgrænseværdi, der er anført, foretages en efterprøvelse. Hvis den konkrete efterprøvelse viser, at der består krav om en vurdering af indvirkningen på miljøet, skal denne følge den forenklede procedure.

De beskyttelsesværdige områder, der er nævnt i kolonne 3, defineres i bilag 2. Områder i kategori A, C, D og E er dog alene relevante for kravet om, at der foretages en vurdering af indvirkningen på miljøet for projekter, såfremt de er opført på ansøgningstidspunktet.

Vurdering af indvirkningen på miljøet (VVM)		VVM efter den forenklede procedure	
Kolonne 1		Kolonne 2	Kolonne 3
29	a) Udvinding af råolie eller naturgas med en kapacitet på min. 500 tons/dag pr. sonde for så vidt angår råolie og min. 500 000 m³/dag pr. sonde for så vidt angår naturgas. b) […]		c) Udvinding af råolie eller naturgas i beskyttelsesværdige områder i kategori A med en kapacitet på min. 250 tons/dag pr. sonde for så vidt angår råolie og min. 250 000 m³/dag pr. sonde for så vidt angår naturgas; d) […] (Angivelse af mængde eller volumen ved atmosfærisk tryk.)«

[...]

8 I § 1, nr. 1 og 2, i Mineralrohstoffgesetz 1999 (lov om mineralske råstoffer) (BGBl. I, 38/1999, herefter »MinroG«) i den affattelse, der finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i hovedsagen, bestemmes:

»I nærværende forbundslov forstås ved

1. »efterforskning«: enhver indirekte og direkte søgning efter mineralske råstoffer, inkl. forberedende aktiviteter i forbindelse hermed, samt udnyttelse og undersøgelse af naturlige forekomster af mineralske råstoffer og forekomster i forladte depoter, med henblik på at fastslå, om en udvinding er rentabel

2. »udvinding«: udtræk eller frigørelse (brydning) af mineralske råstoffer og dertilhørende forberedende, ledsagende og efterfølgende aktiviteter i forbindelse hermed

[...]«

9 MinroG's § 119 med overskriften »Bevilling til minedrift« bestemmer i stk. 1:

»Der kræves en bevilling fra myndighederne til etablering (konstruktion) af overjordiske industrielle anlæg til minedrift og under jordens overflade etablering af tunneller, sonder og boringer til brug for det nævnte anlæg, og hvis borehuller og sonder af mere end 300 meters dybde [...]«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

10 Ved afgørelse truffet den 29. august 2011 meddelte Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend i henhold til MinroG's § 119 Rohöl-Aufsuchungs AG tilladelse til en efterforskningsboring på Marktgemeinde Strasswalchens område indtil en dybde på 4 150 meter, uden at der blev foretaget en vurdering af denne borings indvirkning på miljøet. Denne afgørelse er genstand for et søgsmål ved Verwaltungsgerichtshof anlagt af Marktgemeinde Strasswalchen og 59 andre personer.

11 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at den omtvistede tilladelse omfatter flere arbejder og aktiviteter, bl.a. udførelse af de arbejder, der er nødvendige til opstilling af boret og retableringsforanstaltninger af området i mangel af fund.

12 Såfremt der gøres fund af kulbrinter, har Rohöl-Aufsuchungs AG opnået tilladelse til en prøveproduktion af naturgas for så vidt angår en samlet mængde på indtil 1 000 000 m^3 med henblik på at godtgøre boringens rentabilitet. Ifølge den forelæggende ret påtænkes den daglige produktion af gas at andrage 150 000-250 000 m^3 og ligeledes maksimalt 150 m^3 af råolie og 18 900 m^3 associeret naturgas pr. dag. De kulbrinter, der således udvindes, afbrændes efterfølgende i udkanten af boreområdet. Der er ikke planlagt en tilslutning til en naturgasledning med højt tryk.

13 Sagsøgerne i hovedsagen anfægter den pågældende tilladelses gyldighed, bl.a. med den begrundelse, at der for efterforskningsboringen burde være blevet foretaget en vurdering af indvirkningen på miljøet i medfør af punkt 14 i bilag I til direktiv 85/337, der bestemmer, at der ved udvindingen af råolie og naturgas skal foretages en vurdering af indvirkningen på miljøet, dels når denne foretages »i kommercielt øjemed«, dels når de mængder, der udvindes, overstiger de grænseværdier, der er angivet heri.

14 Den forelæggende ret er for det første i tvivl om, hvorvidt en efterforskningsboring foretages »i kommercielt øjemed«, når den kun tilsigter at efterprøve en forekomsts rentabilitet. Derudover er retten af den opfattelse, at den samlede mængde kulbrinter, der kan udvindes i denne forbindelse, er forholdsvis begrænset, idet den mængde naturgas, der i den foreliggende sag er blevet givet tilladelse til at udvinde, er begrænset til en mængde svarende til kun to gange de grænseværdier pr. dag, der er fastsat i punkt 14 i bilag I til direktiv 85/337.

15 Verwaltungsgerichtshof har for det andet anført, at selv hvis det lægges til grund, at efterforskningsboringerne blev foretaget i kommercielt øjemed som omhandlet i punkt 14 i bilag I til direktiv 85/337, befinder de mængder af kulbrinter, der påtænkes at blive udvundet pr. dag, sig under de grænseværdier, der er fastsat i UWG, for, at en vurdering af indvirkningen på miljøet er påkrævet. Den pågældende tilladelse tager nemlig ikke hensyn til de kulbrinter, der udvindes i forbindelse med andre boringer i regionen, men baserer sig udelukkende på den efterforskningsboring, som Rohöl-Aufsuchungs AG's ansøgning vedrører.

16 Verwaltungsgerichtshof har anført, at denne tilgang er i overensstemmelse med østrigsk ret, idet punkt 29, litra a), i bilag 1 til UWG præciserer, at der skal tages hensyn til de mængder af råolie og naturgas, der udvindes »pr. sonde« med henblik på at vurdere, hvorvidt der skal foretages en vurdering af indvirkningen på miljøet. Eftersom punkt 14 i bilag I til direktiv 85/337 ikke indeholder en sådan præcisering, bør der stilles spørgsmålstegn ved, om denne bestemmelse er blevet gennemført korrekt af den østrigske lovgiver.

17 For det tredje er den forelæggende ret i tvivl om, hvorvidt de østrigske myndigheder i forbindelse med meddelelsen af den omtvistede tilladelse til den pågældende efterforskningsboring havde pligt til at tage hensyn til de kumulative virkninger af alle projekter af »samme art«. Retten har i denne henseende anført, at der på Marktgemeinde Strasswalchens område findes ca. 30 sonder til udvinding af naturgas, der ikke er blevet taget i betragtning af Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend i forbindelse med den anfægtede afgørelse, skønt det fremgår af domme Umweltanwalt von Kärnten

(C-205/08, EU:C:2009:767, præmis 53) og Brussels Hoofdstedelijk Gewest m.fl. (C-275/09, EU:C:2011:154, præmis 36), at formålet med direktiv 85/337 ikke må omgås gennem en projektopdeling.

18 På baggrund af det ovenstående har Verwaltungsgerichtshof besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er der ved en tidsmæssigt og kvantitativt begrænset prøveproduktion af naturgas, der gennemføres som led i en efterforskningsboring med henblik på vurdering af rentabiliteten af en varig udvinding af naturgas, tale om »udvinding af [...] naturgas i kommercielt øjemed« i henhold til punkt 14 i bilag I til direktiv 85/337?

Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende:

2) Er punkt 14 i bilag I til direktiv 85/337 til hinder for en ordning i national ret, hvorefter de grænseværdier for udvinding af naturgas, der fremgår af det nævnte bilag, ikke vedrører udvindingen som sådan, men »produktionen pr. sonde«?

3) Skal direktiv 85/337 fortolkes således, at myndighederne under omstændigheder som dem, der foreligger i hovedsagen, hvor der ansøges om tilladelse til en prøveproduktion af naturgas inden for rammerne af en efterforskningsboring, ved afgørelsen af om der er pligt til at foretage en vurdering af indvirkningen på miljøet, alene skal vurdere den kumulative virkning af alle tilsvarende projekter, konkret alle udnyttede boringer på kommunens område?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

19 Med sit første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om punkt 14 i bilag I til direktiv 85/337 skal fortolkes således, at en efterforskningsboring, såsom den i hovedsagen omhandlede, hvorunder der påtænkes gennemført en prøveproduktion af naturgas og råolie med henblik på vurdering af rentabiliteten af en forekomst, er omfattet af denne bestemmelses anvendelsesområde.

20 Indledningsvis skal det bemærkes, at der for projekter, der er opført i bilag I til dette direktiv, i henhold til artikel 4, stk. 1, i direktiv 85/337, og med forbehold af sidstnævntes artikel 2, stk. 3, skal gennemføres en vurdering af indvirkningen på miljøet. I medfør af punkt 14 i bilag I til det nævnte direktiv skal udvinding af råolie og naturgas i kommercielt øjemed således undergives en sådan vurdering, når den mængde, der udvindes, er mere end 500 tons råolie/dag og mere end 500 000 m^3 naturgas/dag.

21 Det skal endvidere bemærkes, at det følger såvel af kravene om en ensartet anvendelse af EU-retten som af lighedsprincippet, at indholdet af en EU-retlig bestemmelse, som ikke indeholder nogen udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes ret med henblik på at fastlægge dens betydning og rækkevidde, normalt i hele Den Europæiske Union skal undergives en selvstændig og ensartet fortolkning, som skal søges under hensyntagen til bestemmelsens kontekst og formålet med den pågældende ordning (jf. dom Edwards og Pallikaropoulos, C-260/11, EU:C:2013:221, præmis 29).

22 Det er korrekt, at en prøveboring, der gennemføres for at afklare, om der er mulighed for at udnytte en forekomst, og dermed om udvinding er rentabelt, pr. definition foretages i kommercielt øjemed. Som anført af generaladvokaten i punkt 26 i forslaget til afgørelse, kan det kun forholde sig anderledes i det tilfælde, hvor der er tale om en boring, som udelukkende sker i forskningsmæssigt øjemed og ikke med henblik på at forberede en økonomisk aktivitet.

23 Det fremgår imidlertid af konteksten og målet med punkt 14 i bilag til direktiv 85/337, at anvendelsesområdet for denne bestemmelse ikke omfatter efterforskningsboringer. Den nævnte bestemmelse knytter nemlig forpligtelsen til at foretage en vurdering af indvirkningen på miljøet til de mængder råolie og naturgas, som påtænkes at blive udvundet. I dette øjemed fastsætter bestemmelsen grænseværdier, der skal overstiges dagligt, hvilket indikerer, at den er møntet på projekter af en vis varighed, der muliggør en vedvarende udvinding af relativt store mængder kulbrinter.

24 I denne henseende skal det bemærkes, at anvendelsen – uden ændringer – af de kriterier, der er fastsat i punkt 14 i bilag I til direktiv 85/337, på efterforskningsboringer, ikke ville give meget mening, idet den grænseværdi, som denne bestemmelse fastsætter, er på 500 tons råolie/dag og på 500 000 m^3 naturgas/dag, mens den grænse, der er fastsat for en efterforskningsboring – således som den anfægtede afgørelse i hovedsagen, der meddeler tilladelse til udvinding af en samlet mængde på kun 1 000 000 m^3 naturgas, viser – ikke er i nærheden af en sådan grænseværdi.

25 Derudover fremgår det af de forklaringer, der er givet i forelæggelsesafgørelsen såvel som under retsmødet, at den faktiske tilstedeværelse af kulbrinter ikke kan fastslås med sikkerhed uden en efterforskningsboring. En sådan boring foretages med henblik på at bevise tilstedeværelsen af kulbrinter og i givet fald at fastslå mængden af disse og ved en forsøgsvis udvinding at fastslå, om der kan foretages en kommerciel udvinding heraf. Det er således kun på grundlag af en efterforskningsboring, at det kan fastslås, hvilken mængde kulbrinter der kan udvindes dagligt. Endvidere er den mængde kulbrinter, der påtænkes udvundet inden for rammerne af en sådan prøveboring såvel som varigheden heraf, begrænset til de tekniske behov, der følger af målet om at påvise, at en forekomst kan udnyttes.

26 Denne fortolkning bliver endvidere understøttet af systematikken i direktiv 85/337. Punkt 2, litra d), i bilag II til dette direktiv kan nemlig finde anvendelse på efterforskningsboringer, således at alle efterforskningsboringer ikke automatisk er udelukkede fra dette direktivs anvendelsesområde.

27 I denne henseende skal det bemærkes, at medlemsstaterne i henhold til artikel 4, stk. 2, første afsnit, i direktiv 85/337 dels på grundlag af en undersøgelse i hvert enkelt tilfælde, dels på grundlag af grænseværdier eller kriterier fastsat af disse medlemsstater, fastslår, hvorvidt der for projekter, der er omfattet af bilag II til direktivet, skal foretages en vurdering af indvirkningen på miljøet.

28 Blandt de i punkt 2, litra d), i dette bilag opregnede projekter findes dybdeboringer, der navnlig omfatter geotermiske boringer, boringer til deponering af nukleart affald og vandforsyningsboringer, bortset fra boringer til undersøgelse af jordbundens fasthed.

29 Det følger af denne bestemmelses ordlyd, at den ikke foretager en udtømmende opregning af de forskellige typer boringer, som den omfatter, men at dens anvendelsesområde omfatter alle dybdeboringer, bortset fra boringer til undersøgelse af jordbundens fasthed.

30 Det må således konstateres, at i det omfang der ved efterforskningsboringer er tale om dybdeboringer, er disse omfattet af punkt 2, litra d), i bilag II til direktiv 85/337.

31 I det foreliggende tilfælde skal det bemærkes, at en efterforskningsboring som den i hovedsagen omhandlede med henblik på vurdering af rentabiliteten af et felt, og som kan gå indtil en dybde på 4 150 meter, udgør en dybdeboring som omhandlet i punkt 2, litra d), i bilag II til det nævnte direktiv.

32 På baggrund af det ovenstående skal det første spørgsmål besvares med, at punkt 14 i bilag I til direktiv 85/337 skal fortolkes således, at en efterforskningsboring som den i hovedsagen omhandlede, hvorunder der påtænkes gennemført en prøveproduktion af naturgas og råolie med henblik på vurdering af rentabiliteten af en forekomst, ikke er omfattet af denne bestemmelses anvendelsesområde.

Det andet spørgsmål

33 Under hensyn til besvarelsen af det første spørgsmål er det ufornødent at besvare det andet spørgsmål.

Det tredje spørgsmål

34 Med sit tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om direktiv 85/337 skal fortolkes således, at den kompetente myndighed ved afgørelsen af, om der gælder en pligt til at foretage en vurdering af indvirkningen på miljøet i forbindelse med en efterforskningsboring som den i hovedsagen omhandlede, kun er forpligtet til at tage hensyn til den kumulative virkning af tilsvarende projekter – i det foreliggende tilfælde ifølge den forelæggende ret alle udnyttede boringer på kommunens område.

35 Som anført af generaladvokaten i punkt 47 i forslaget til afgørelse, er dette spørgsmål kun stillet for det tilfælde, at det første spørgsmål besvares bekræftende, og den forelæggende ret synes at lægge til grund, at der i den sag, der verserer for den, kun kan følge en pligt til at foretage en vurdering af indvirkningen på miljøet af artikel 4, stk. 1, i direktiv 85/337, sammenholdt med punkt 14 i bilag I til dette direktiv.

36 Denne forudsætning er imidlertid fejlagtig, idet en sådan forpligtelse, således som det fremgår af denne doms præmis 27 og 30, kan følge af artikel 4, stk. 2, i direktiv 85/337, sammenholdt med punkt 2, litra d), i bilag II til dette direktiv.

37 Når dette er sagt, tilkommer det som led i den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, Domstolen at give den forelæggende ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den. Ud fra dette synspunkt påhviler det Domstolen i givet fald at omformulere de spørgsmål, der forelægges den. Endvidere kan Domstolen inddrage EU-retlige regler, som den nationale ret ikke har henvist til i sit spørgsmål.

38 Følgelig skal det tredje spørgsmål besvares i lyset af de forpligtelser, der kan følge af artikel 4, stk. 2, i direktiv 85/337, sammenholdt med punkt 2, litra d), i bilag II til dette direktiv.

39 Det er i præmis 27 i denne dom blevet fastslået, at medlemsstaterne i henhold til artikel 4, stk. 2, første afsnit, i direktiv 85/337 dels på grundlag af en undersøgelse i hvert enkelt tilfælde, dels på grundlag af grænseværdier eller kriterier fastsat af disse medlemsstater, fastslår, hvorvidt der for projekter, der er omfattet af bilag II til direktivet, skal foretages en vurdering af indvirkningen på miljøet.

40 Hvad angår fastsættelsen af grænseværdier eller kriterier skal det bemærkes, at artikel 4, stk. 2, litra b), i direktiv 85/337 ganske vist tillægger medlemsstaterne en skønsbeføjelse i denne henseende. Skønsbeføjelsen er imidlertid begrænset af forpligtelsen i direktivets artikel 2, stk. 1, til at foretage en undersøgelse af indvirkningen af projekter, der bl.a. på grund af deres art, dimensioner eller placering kan få væsentlige indvirkninger på miljøet (dom Salzburger Flughafen, C-244/12, EU:C:2013:203, præmis 29).

41 De i artikel 4, stk. 2, litra b), i direktiv 85/337 omtalte kriterier og grænseværdier har til formål at lette vurderingen af de konkrete kendetegn for et projekt med henblik på at afgøre, om det er omfattet af forpligtelsen til at foretage en vurdering af indvirkningen på miljøet (dom Salzburger Flughafen, EU:C:2013:203, præmis 30).

42 Heraf følger, at de kompetente nationale myndigheder, der skal tage stilling til en ansøgning om tilladelse til et projekt, der henhører under direktivets bilag II, skal foretage en særlig undersøgelse af, om der under hensyntagen til kriterierne i det nævnte direktivs bilag III skal foretages en vurdering af indvirkningen på miljøet. (jf. i denne retning dom Mellor, C-75/08, EU:C:2009:279, præmis 51).

43 I denne henseende følger det af punkt 1 i dette bilag III, at et projekts karakteristika især skal anskues i forhold til dets kumulative virkning med andre projekter. Manglende hensyntagen til et projekts kumulative virkning med andre projekter kan nemlig i praksis føre til, at projektet fritages for vurderingsforpligtelsen, uanset at projektet i sammenhæng med andre projekter kan få væsentlig indvirkning på miljøet (jf. i denne retning dom Brussels Hoofdstedelijk Gewest m.fl., EU:C:2011:154, præmis 36).

44 Dette krav skal ses i lyset af punkt 3 i bilag III til direktiv 85/337, hvorefter de potentielle væsentlige indvirkninger af projekter skal ses i relation til de kriterier, der er anført under samme bilags punkt 1 og 2, og navnlig under hensyn til sandsynligheden, omfanget, graden, varigheden og reversibiliteten af projektets påvirkning.

45 Heraf følger, at det påhviler en national myndighed, når denne skal undersøge, om der for et projekt skal foretages en vurdering af indvirkningen på miljøet, at undersøge den indvirkning, som dette projekt kunne have i sammenhæng med andre projekter. Idet der ikke er angivet nogen specifikationer, er denne forpligtelse i øvrigt ikke begrænset til projekter, der er af samme art. Som anført af generaladvokaten i punkt 71 i forslaget til afgørelse, skal der ved denne forudgående undersøgelse tages stilling til spørgsmålet om, hvorvidt efterforskningsboringernes indvirkninger på miljøet som følge af indvirkningerne fra andre projekter kan være større, end hvis de andre projekter ikke fandtes.

46 Endvidere skal det mindes om, at den effektive virkning af direktiv 85/337 i betydelig grad ville blive bragt i fare, hvis de kompetente myndigheder i en medlemsstat i deres stillingtagen til, om et projekt er underlagt en pligt til at vurdere dets indvirkning på miljøet, kunne se bort fra den del af projektet, som skulle gennemføres i en anden medlemsstat (dom Umweltanwalt von Kärnten, EU:C:2009:767, præmis 55). Af samme grund må den vurdering, der foretages af andre projekters indvirkning, ikke være afhængig af kommunegrænser.

47 I lyset af alle de ovenstående betragtninger skal det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 4, stk. 2, i direktiv 85/337, sammenholdt med punkt 2, litra d), i bilag II til dette direktiv, skal fortolkes således, at pligten til at foretage en vurdering af indvirkningen på miljøet af en dybdeboring som den efterforskningsboring, der er omhandlet i hovedsagen, kan følge af denne bestemmelse. De kompetente nationale myndigheder skal således foretage en særlig undersøgelse af, om der under hensyntagen til kriterierne i bilag III til det nævnte direktiv skal foretages en vurdering af indvirkningen på miljøet. I denne forbindelse skal det navnlig undersøges, om efterforskningsboringernes indvirkninger på miljøet som følge af indvirkningerne fra andre projekter kan være større, end hvis sådanne projekter ikke fandtes. Denne vurdering må ikke være afhængig af kommunegrænser.

Sagens omkostninger

48 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

1) **Punkt 14 i bilag I til Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, som ændret ved Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009, skal fortolkes således, at en efterforskningsboring som den i hovedsagen omhandlede, hvorunder der påtænkes gennemført en prøveproduktion af naturgas og råolie med henblik på vurdering af rentabiliteten af en forekomst, ikke er omfattet af denne bestemmelses anvendelsesområde.**

2) **Artikel 4, stk. 2, i direktiv 85/337, som ændret ved direktiv 2009/31, sammenholdt med punkt 2, litra d), i bilag II til dette direktiv, skal fortolkes således, at pligten til at foretage en vurdering af indvirkningen på miljøet af en dybdeboring som den efterforskningsboring, der er omhandlet i hovedsagen, kan følge af denne bestemmelse. De kompetente nationale myndigheder skal således foretage en særlig undersøgelse af, om der under hensyntagen til kriterierne i bilag III til direktiv 85/337, som ændret ved direktiv 2009/31, skal foretages en vurdering af indvirkningen på miljøet. I denne forbindelse skal det navnlig undersøges, om efterforskningsboringernes indvirkninger på miljøet som følge af indvirkningerne fra andre projekter kan være større, end hvis sådanne projekter ikke fandtes. Denne vurdering må ikke være afhængig af kommunegrænser.**

Underskrifter